ICARUS Convention #35 „Bridging Centuries: Digital Pathways for Medieval Charters and Beyond“

Božidarka Šćerbe Haupt

Venecija je od 12. do 14. studenog ugostila ICARUS Convention #35. Onako jesenski snena, već pomalo ovijena sumaglicom, pružila je vrlo živo razmišljanje o umjetnoj inteligenciji. „Bridging Centuries: Digital Pathways for Medieval Charters and Beyond“ bio je povod i tema ovogodišnje konferencije.

Od bogatih arhiva do umjetne inteligencije, od moderne Venecije do njenih polumračnih ulica zarobljenih u vremenu, stoljeća kao da su se uistinu povezala i premostila.

Konferencija je bila o digitalnom svijetu, da bi završila razgledom venecijanskog Državnog arhiva. Putovali smo kroz vrijeme i uvidjeli kako se odmah po unosu podataka na Internet već više od 50 % podataka odmah preuzme i preformulira te strojno multiplicira tako da ti tekstovi više uopće ne moraju odgovarati izvorniku.

Trebamo li se služiti umjetnom inteligencijom? Trebamo li pohranjivati originalne tekstove na Internet? Možemo li vjerovati svemu što vidimo?

Odgovor je uvijek bio: da, treba pohraniti stare mape i dokumente na internetske platforme. Ne, ne treba uvijek svemu vjerovati prilikom naših istraživanja.

Umjetna inteligencija, na primjer, nije u stanju transkribirati rukopis, a ukoliko mi to zatražimo od nje, ona će najvjerojatnije nešto izmisliti, stvoriti će neki tekst proizvoljno. S druge strane, tehnologija HTR (eng. *handwritten text recognition*) će za Monasterium.net vrlo vjerno nadomjestiti nedostajuća slova kod nekog starog dokumenta, odnosno napraviti ono što program Transkribus trenutno ne može.

Program i sudionici konvencije u Državnom arhivu u Veneciji, foto: ICARUS

Konferencija je dala jako puno informacija, pa i ideja, kao na primjer, što se sve može sa starim zaboravljenim receptima. Dobili smo uvid u razne baze podataka i informacije o tome što nas još sve čeka kako bismo unaprijedili postojeće.

Naravno, sve to uvijek kroz pitanje: kako pristupiti digitalnom sadržaju, kako razlučiti pravu informaciju od one umjetno stvorene, te zašto je ipak dobro postavljati materijale na digitalne mreže.

Konferencija koja se održavala u Državnom arhivu Venecije završila je razgledom tog arhiva, gdje smo kroz šetnju raznim odjeljenjima mogli uočiti o kojoj bazi podataka se ovdje radi.

Mogli smo također dobiti poneku ideju o tome kako i gdje potražiti materijal za buduće projekte te od kuda započeti buduća istraživanja. ■

Arhivska blaga iz fundusa Državnog arhiva u Veneciji, foto: ICARUS

